

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, faks. 8 706 63663, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-

Nr.

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Aplinkos ministerija teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 86 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-28“ (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-28) projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Pažymėtina, kad Nutarimo projektas 2021 m. balandžio 6 d. svarstytas Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime (TAP-21-298(2) (21-22323)). Jo metu Aplinkos ministerijai pasiūlyta įvertinti Ministrės Pirmininkės patarėjo D. Krinicko ir Baltijos aplinkos forumo pastabas. Atsižvelgiant į tai, darbo tvarka buvo organizuoti pasitarimai su Ministrės Pirmininkės patarėju D. Krinicku, Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pirmininke Aiste Gedviliene Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime pateiktoms pastaboms ir pasiūlymams aptarti. Šių pasitarimų metu nuspręsta koreguoti Nutarimo projektą, formuluojant pasiūlymą iš esmės pritarti Įstatymo projekto tikslui išsaugoti unikalų Žuvinto biosferos rezervatą, tačiau nepritarti pasirinktoms teisinio reguliavimo priemonėms dėl žemiau nurodytų priežasčių.

Įstatymo projektu Nr. XIVP-28 siūloma:

1. Papildyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – SŽNSĮ) 86 straipsnio 2 dalį 21 punktu, kuris uždraustų *žvejybą ir medžioklę* biosferos rezervatų ekologinės apsaugos, ūkinės veiklos ir kito funkcinio prioriteto zonose.

2. Pakeisti SŽNSĮ 86 straipsnio 2 dalies 18 punkto a papunktį, panaikinant išimtį (galimybę) važiuoti ne keliais ar įrengtomis trasomis savaeigėmis motorinėmis transporto priemonėmis biosferos rezervatų ekologinės apsaugos, ūkinės veiklos ir kito funkcinio prioriteto zonose, kai šias priemones naudoja asmenys savo žemėje arba turėdami kitų žemės savininkų ir valdytojų sutikimą jų valdomoje žemėje *verslinės žvejybos ar medžioklės darbams*.

Nutarimo projektu siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projekto Nr. XIVP-28 tikslui apriboti saugomose teritorijose su medžiokle susijusias veiklas, kurios turi neigiamą poveikį saugomoms vertybėms, bet nepritarti siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms. Pažymėtina, kad Įstatymo projektu Nr. XIVP-28 siūloma 86 straipsnio 2 dalies 21 punkto formuluotė reikštų absoliutų medžioklės ir žvejybos, įskaitant mėgėjų, uždraudimą aukščiau išvardintose biosferos rezervatų funkcinio prioriteto zonose, kurios saugomų vertybių požiūriu nėra pačios jautriausios ir vertingiausios. Siūlomas reguliavimas ekologinės apsaugos, ūkinės veiklos ir kito funkcinio prioriteto zonose būtų nepagrįstai griežtesnis už medžioklės ir žvejybos reguliavimą gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose, kurie kompleksinėse saugomose teritorijose (valstybiniuose parkuose ir biosferos rezervatuose) išskiriami kaip konservacinio funkcinio prioriteto zonos, skirtos vertingiausioms teritorijoms išsaugoti. Pažymėtina, kad Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas skirtinga apimtimi riboja medžioklę ir žvejybą, taip pat lankymąsi kai kurių rūšių gamtiniuose draustiniuose (pvz., ornitologiniuose, telmologiniuose, botaniniuose-zoologiniuose draustiniuose ir pan.). Tokie apribojimai įstatyme nustatyti atsižvelgiant į atitinkamos rūšies draustinių steigimo tikslus ir saugomų vertybių poreikius. Atkreiptinas dėmesys, kad siūlomas

medžioklės uždraudimas lemtų laukinių plėšrūnų ir šernų pagausėjimą Žuvinto biosferos rezervate (vienintelėje tokio tipo saugomoje teritorijoje Lietuvoje), todėl sukeltų čia saugomų paukščių rūšių populiacijų trikdymą ar net rūšių išnykimą vietiniu mastu. Taip pat kiltų problemų, susijusių su medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos žemės ūkio pasėliams, ūkiniams gyvūnams, miškui ir hidrotechnikos įrenginiams atlyginimu žemės sklypų savininkams, valdytojams ar naudotojams. Tokiai žalai atlyginti reikėtų didesnių valstybės finansinių išteklių. Uždraudus medžioklę nebeliktų medžioklės plotų naudotojo, kuris pagal Medžioklės įstatymą yra atsakingas už medžiojamųjų gyvūnų gausos reguliavimą ir turi pareigą atlyginti medžiojamųjų gyvūnų padarytą žalą, todėl visa žalos atlyginimo našta tektų valstybei. Taip pat plėšrūnų, bebrų ir šernų gausos reguliavimo organizavimo sąnaudos atitektų valstybei (dabar tai daro medžioklės plotų naudotojas), todėl tai nelaikytina racionalių sprendimu, vertinant siūlomų priemonių naudą ir galimas neigiamas pasekmes. Pažymėtina, kad Žuvinto biosferos rezervato ekologinės apsaugos, ūkinės veiklos ir kito funkcinio prioriteto zonose nėra svarbių gamtinių požymių vandens telkinių, kuriems keltų grėsmę mėgėjų žvejyba. Siūlymas panaikinti išimtį (galimybę) važiuoti ne keliais ar įrengtomis trasomis savaeigėmis motorinėmis transporto priemonėmis tam tikrose biosferos rezervatų funkcinio prioriteto zonose, kai jas naudoja asmenys savo žemėje arba turėdami kitų žemės savininkų ir valdytojų sutikimą jų valdomoje žemėje verslinės žvejybos ar medžioklės darbams, vertintinas kaip nepagrįstas. Nėra objektyvių priežasčių teigti, kad būtent medžioklės ir verslinės žvejybos tikslais naudojamos savaeigės transporto priemonės daro reikšmingą neigiamą poveikį gamtai. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu verslinė žvejyba pagal galiojančius teisės aktus Žuvinto biosferos rezervate negalima. Pažymėtina, kad Įstatymo projekto Nr. XIVP-28 aiškinamajame rašte nurodyti tikslai neatitinka realios situacijos, nes su medžioklės ir žvejybos biosferos rezervate reguliavimu susiję poįstatyminiai teisės aktai Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės iniciatyva buvo peržiūrėti ir patikslinti, kad būtų sudarytos sąlygos užtikrinti tinkamą biosferos rezervate saugomų vertybių apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą.

Atsižvelgdami į minėtas priežastis, manome, kad Įstatymo projektu Nr. XIVP-28 pateikti siūlymai biosferos rezervatų ekologinės apsaugos, ūkinės veiklos ir kito funkcinio prioriteto zonose uždrausti medžioklę ir žvejybą, panaikinti galimybę važiuoti ne keliais ar įrengtomis trasomis savaeigėmis motorinėmis transporto priemonėmis medžioklės ir verslinės žvejybos tikslais yra nebeaktualūs ir pertekliniai, gali lemti neproporcingų ir nebūtinų gamtos saugos tikslams pasiekti veiklos apribojimų nustatymą.

Pažymėtina, kad vykdant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano nuostatas, siekiant apsaugoti natūralias buveines, saugomas rūšis ir jų buveines, vandens telkinius ir jų pakrantes nuo sunaikinimo vykdant ūkinę veiklą, šiuo metu atsižvelgiant į veiklą, įskaitant medžioklę, keliamas grėsmės saugomoms vertybėms, atliekama kompleksinė įstatymais įtvirtintų ūkinės veiklos apribojimų saugomose teritorijose, įskaitant biosferos rezervatus, peržiūra. Ją atlikus bus parengti Saugomų teritorijų įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, prireikus ir kitų įstatymų pakeitimų projektai, kuriuos Seimui planuojama pateikti 2022 m. pavasarį.

Nutarimo projektas neprieštaruoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatomis, neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje. Visuomenė pastabų ir pasiūlymų TAIS nustatytais terminais Nutarimo projektui nepateikė.

Nutarimo projektas teiktas derinti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Kultūros ministerijai, Žemės ūkio ministerijai ir Teisingumo ministerijai (TAIS Nr. 21-22323(2)).

Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Kultūros ministerija ir Žemės ūkio ministerija Nutarimo projektą suderino be pastabų.

Į Teisingumo ministerijos pasiūlymą atsižvelgta.

Į visas Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta. Patikslintas Nutarimo projektas darbo tvarka suderintas su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe.

Nutarimo projektą parengė Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos politikos grupės (grupės vadovas – Algirdas Klimavičius tel. 8 686 17295, el. p. algirdas.klimavicius@am.lt, vyresnysis patarėjas Džiugas Anuškevičius tel. 8 695 60686, el. p. dziugas.anuskevicius@am.lt) vyriausioji specialistė Giedrė Šarkutė-Stončienė, 8 6 955 8108, el. p. giedre.stonciene@am.lt.

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 3 lapai.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas